

Skru ned for solen

Strandboulevarden 49
2100 København Ø

Tel +45 3525 7500
Fax +45 3525 7701
sol@cancer.dk

www.skrunedforsolen.dk

Efterår 2010

SLUK SOLARIET I KOMMUNENS BYGNINGER

UNDER PROTEKTION AF
HKH KRONPRINSESSE
MARY

I det følgende har vi samlet en række argumenter for, at kommunen skal slukke solariet i offentlige bygninger. Argumenterne er tænkt til lokalforeninger som vil bringe solariesagen op i kommunen.

Notatet kan fx bruges til:

- at give til en lokalpolitiker, som vil tage sagen op
- diskussion med lokalpolitikere
- inspiration til, hvilke spørgsmål lokalforeningen kan stille til lokalpolitikere på fx borgermøder, i sociale medier eller ved personlig kontakt
- baggrundsviden, når lokalforeningen sætter et læserbrev i avisen med opfordring til at slukke solariet.

Notatet indeholder følgende punkter, som hver især er uddybet på de følgende sider:

FAKTA OM SOLARIER OG UV-STRÅLING

- Solarium er kræftfremkaldende
- Modermærkekræft er i stigning – især blandt unge

ARGUMENTER FOR AT SLUKKE SOLARIET I OFFENTLIGE BYGNINGER

- Kommunen har ansvar for borgernes sundhed og forebyggelse
- Kræft i huden koster i kommunekassen
- Kommunen sender et vigtigt signal
- Kommunen støtter op om informationskampagner
- Kommunen bør facilitere borgernes sundhed
- Kommunen bør støtte familien i det sundhedsforebyggende arbejde
- Kommunen tager hånd om de unge

ARGUMENTER MOD AT SLUKKE KOMMUNENS SOLARIER – OG SOLKAMPAGNENS MODARGUMENTER

- *Lukning af kommunale solarier batter ikke. Borgerne kan jo bare benytte den lokale møntsol.*
- *Vil Kræftens Bekæmpelse også forbyde folk at gå i den naturlige sol*
- *Solarier er nødvendige til medicinsk behandling*
- *Solarier giver D-vitamin*
- *Det giver større livskvalitet at være brun*

FAKTA OM SOLARIER

Solarium er kræftfremkaldende

UV-stråling fra den naturlige sol eller fra kunstige UV-kilder, som f.eks. rørene i et solarium, er kræftfremkaldende. En ekspertgruppe under WHO har i 2009¹ gennemgået den videnskabelige litteratur, og finder, at der er en direkte sammenhæng mellem brug af solarium og modernærkekræft. I juli sidste år omkategoriserede WHO farligheden af UV-stråling fra solarier. Arbejdet fra en international kræftforskergruppe² under The International Agency for Research on Cancer (IARC) gjorde, at WHO placerede UV-stråling fra solarier i kræftgruppe 1 sammen med carcinogene (kræftfremkaldende) stoffer som tobaksrøg og asbest.

Ekspertgruppen anbefaler et forbud mod solarier for alle under 18 år³. En stor nordisk kohorteundersøgelse⁴ er i tråd med WHO's konklusioner og viser, at unge kvinder har en 2-3 gange højere risiko for modernærkekræft ved bare ét månedligt besøg i solariet.

Halvdelen⁵ af alle solariebrugere har oplevet at blive forbrændt som følge af et solariebesøg, hvilket er den væsentligste faktor for øget risiko for den farlige modernærkekræft.

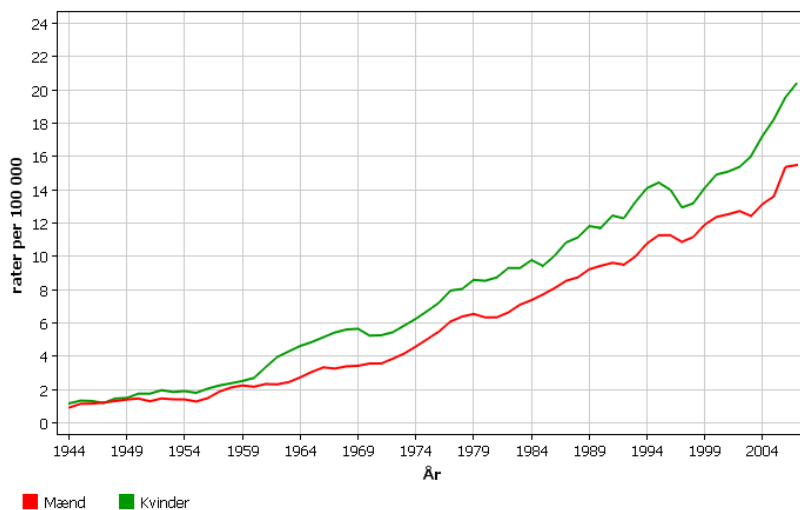
Modernærkekræft er i stigning – især blandt unge

Forekomsten af modernærkekræft i Danmark er voldsomt stigende. Den nyeste statistik fra Cancerregistret viser, at antallet af tilfælde med modernærkekræft er steget med knap 100 %⁶ over de seneste 20 år for

både kvinder og mænd. Udviklingen viser også, at modernærkekræft nu rammer unge i modsætning til andre kræftformer.

Modernærkekræft er nu den mest udbredte kræftform blandt unge kvinder i alderen 15-34 år og den næst hyppigste kræftform blandt unge mænd.

Danmark
Hud - modernærke
Incidens: ASR (W) alder (0-85+)

Grafen viser stigningen i antal tilfælde af modernærkekræft siden 1944 og frem til 2007.

NORDCAN © Association of the Nordic Cancer Registries (23.9.2010)

¹ Artikel offentliggjort i det medicinske tidsskrift Lancet Oncology, vol. 10, august 2009.

² Artikel offentliggjort i det medicinske tidsskrift Lancet Oncology, vol. 10, august 2009 førte til WHO's omklassificering af UV-stråling fra solarier.

³ http://www.sst.dk/upload/forebyggelse/cff/miljoemedicin/solarier/iarc_rap_om_solarier.pdf og <http://www.who.int/mediacentre/news/notes/2005/np07/en/index.html>

⁴ Veierød et al. J. Nat. Cancer Institute 2003; 95:1530-1538.

⁵ Thorgaard et al. 2009; Solundersøgelsen 2008

⁶ NORDCAN, 2009

ARGUMENTER FOR AT SLUKKE SOLARIET I OFFENTLIGE BYGNINGER

Kommunen har ansvar for borgernes sundhed og forebyggelse

Den enkelte kommune har ansvaret for borgernes sundhed og forebyggelse. Derfor er det problematisk, at kommunen huser solarier, og dermed udsætter sine egne borgere for en sundhedsrisiko. Kommunen skal tage ansvaret for forebyggelse af kræft i huden alvorligt ved at nedlægge de offentlige kommunale solarier.

Kræft i huden koster i kommunekassen

Der er betydelige samfundsomkostninger forbundet med kræft i huden, fordi det er den hyppigste kræftform i Danmark. Undersøgelse, diagnose, behandling og varig kontrol er tyngende "kommunale" sundhedsposter⁷.

Kommunen sender et vigtigt signal

Der er stor signalværdi i, at kommunen viser borgerne, at de aktivt tager vare på borgernes sundhed. Kommunen kan hermed vise, at de beskytter borgerne og især udsatte gruppe som de unge, der ikke altid kan overskue de langtrækkende konsekvenser af deres handlinger.

Kommunen støtter op om informationskampagnerne

I Australien har forebyggelseskampagner på solarieområdet i over 20 år skabt opmærksomhed om problematikken og oplyst befolkningen. Men erfaringer fra bl.a. staten Victoria viser, at et forbud for unge under 18 år og bred offentlig opbakning bl.a. gennem kommunerne, er afgørende for at reducere brugen af solarium, så de kedelige kræftstatistikker på længere sigt kan vendes.

Kommunen bør facilitere borgernes sundhed

Ofte står de offentlige kommunale solarierne i forbindelse med sportsanlæg. Der er en god pointe i, at kommunen ikke faciliterer borgernes udseende, men borgernes sundhed. Kommunerne bør sætte helbreds-mæssige hensyn højere end kommercielle hensyn.

Kommunen bør støtte familien i det sundhedsforebyggende arbejde

56 % af befolkningen bakker op om forbud på solarieområdet mod 25 %, der ikke ønsker forbud. Hermed kan kommunen både sende et vigtigt signal til familien, men også hjælpe forældrene med at beskytte de unge. Unges solarieforbrug er nemlig ude af forældrenes kontrol.

Kommunen tager hånd om de unge

Næsten halvdelen af alle unge bruger solarium. Omkring en fjerdedel⁸ går i solarium én gang om måneden eller oftere, selvom hovedparten godt ved, at det giver en øget risiko for at udvikle kræft i huden. Dét indikerer, at de unge godt kender til sundhedsproblemet gennem informationskampagner, men at gruppepres og idealer om et solbrunt look alligevel får de unge til at gå i solarium. Det indikerer også, at de unge ikke opfatter deres eget forbrug som risikabelt.

⁷ Kræftens Bekæmpelse har igangsat en undersøgelse af disse sundhedsomkostninger. Vi ved fra lignende Australiske økonomiske undersøgelser at samfundsøkonomien er belastet som følge af kræft i huden.

⁸ Thorgaard et al. 2009; Solundersøgelsen 2008

ARGUMENTER MOD AT SLUKKE KOMMUNENS SOLARIER – OG SOLKAMPAGNENS MODARGUMENTER

Lukning af kommunale solarier batter ikke. Borgerne kan jo bare benytte den lokale møntsol.

Lovgivning om et forbud i forhold til kommercielle solcentre/møntsole/solarier ligger ikke på kommunalt niveau – hvorfor Kræftens Bekæmpelse også arbejder på at beskytte unge med et nationalt forbud mod brug af solarium for unge under 18 år. Ifølge WHO er solarier så skadelige, at grænsen for brug af solarium burde ligge ved 35 år. Kræftens Bekæmpelse mener, at et realistisk og nødvendigt første skridt er at beskytte den mest udsatte gruppe, børn og unge under 18 år med lovgivning på nationalt plan. Det bør dog ikke forhindre kommunerne i at tage ansvaret som forebygger alvorligt. Der er også stor signalværdi i, at kommunen viser borgerne, at de aktivt tager vare på borgernes sundhed og støtter familierne med et forbud.

Vil Kræftens Bekæmpelse også forbyde folk at gå i den naturlige sol (fx i kommunens parker, legepladser, strandarealer mm.)?

Kræftens Bekæmpelse ønsker ikke at tage den naturlige sol fra danskerne – det vigtige budskab er, at borgerne skal nyde solen med omtanke, så vi undgår at få rød og solskoldet hud. Kræft i huden opstår som følge af solskoldninger og overdreven UV-eksponering gennem livet. Derfor er der ingen grund til at give borgerne adgang til solarier, der øger borgernes livstidsdosis af UV-stråling og som for halvdelen af solariebrugerne har ført til solskoldninger.

Medicinsk behandling med solarier

Gener fra nogle hudsygdomme kan mindskes ved at gå i solarium. Det er dog Kræftens Bekæmpelses holdning, at borgerne ikke skal behandle sig selv, men ved hudlidelser få den nødvendige og optimale behandling hos en hudlæge.

Solarier giver D-vitamin

UV-strålingens sammensætning i solarierne er så forskellig, at man ikke ved, i hvilket omfang et givent solarium kan sætte huden i gang med at danne D-vitamin. Det kræver blot kortvarige ophold i den naturlige sol midt på dagen i sommerhalvåret, ca. tre gange om ugen på arme og ansigt at få tilstrækkeligt D-vitamin. Eller lidt længere tid, hvis man er udenfor middagstimerne eller bruger solcreme. Der skal altså ikke meget til at fylde D-vitamin-depoterne. Der er dog udsatte grupper f.eks. spædbørn, ældre og folk, der går meget tildækket, der bør have D-vitamin tilskud. Sundhedsstyrelsen anbefaler på linje med Kræftens Bekæmpelse, at man får D-vitamin gennem en velafbalanceret adfærd i den naturlige sol i sommerhalvåret – og gennem en sund og nærende kost. Solarium er derfor ikke den rigtige kilde til D-vitamin.

Det giver større livskvalitet at være brun

Det kan godt være, at solarium giver kortvarigt velvære. Samtaler med kræftpatienter viser imidlertid, at patienterne ofte fortryder, at de satte deres eget udseende højere end deres sundhed.